

Από την Σμύρνη ως τον... Παράδεισο

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρο. Εφραίμ Φιλοθεῖτης

Όπως αναφέραμε, (διηγείται ο πατέρος Εφραίμ Φιλοθεῖτης), ο (πρώτος) πνευματικός μου στον κόσμο, ο πατέρος Εφραίμ (του Βόλου), είχε αποκτήσει μεγάλο ποίμνιο στον Βόλο κι έκανε ένα πολύ όμορφο πνευματικό έργο. Αλλά το 1952 τον συκοφάντησαν και αναγκάσθηκε να φύγει αφήνοντας τα πνευματικοπαίδια του ορφανά...

Μεταξύ αυτών ήσαν και 5-6 πνευματικές κοπέλες, που ζούσαν μαζί, σαν άτυπο κοινόβιο, με πόθο να αφιερωθούν στον Χριστό μας. Μία απ' αυτές τις κοπέλες ήταν η Μαρία, η μετέπειτα Γερόντισσα Μακρίνα της Πορταριας, που έκοιμήθη έν σισιώτητι, την Κυριακή 4 Ιουνίου 1995.

Η Μαρία γεννήθηκε το 1921, από ευσεβείς γονείς στο Βιλαέτι της Σμύρνης, με την Μικρασιατική καταστροφή η οικογένειά της αναγκάσθηκε να αφήσει την πατρική Ιωνική γη και να μεταφυτευθή στον Βόλο. Ενώ όμως ήταν μόλις 10 ετών, συνέβη και μία άλλη οικογενειακή συμφορά: κοιμήθηκαν και οι δύο γονείς της κι' έτσι η μικρή Μαρία, μαζί με το μικρότερο αδερφάκι της, τον Γιωργάκη, έμειναν παντελώς έρημα και εγκαταλειμμένα στους πέντε δρόμους.

Όμως η μικρή Μαρία δεν ήταν από τους ανθρώπους που απελπίζοντο εύκολα. Έπιασε δουλειά, πρώτα σε μία μικρή βιοτεχνία μεταποιήσεως τροφίμων, όπου με τα μικρά της χεράκια έσπαζε καρύδια για λίγο ψωμί. Κατόπιν εργάσθηκε σ' ένα καπνεργοστάσιο. Έτσι, με πολλές στερήσεις, το πεντάρφανο κοριτσάκι κατάφερε

να μεγαλώσει το πολυαγαπημένο μικρό της αδελφάκι. Και ενώ τα πράγματα άρχισαν κάπως να στρώνουν, ξέσπασε ξαφνικά ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος και μαζί του τα απαίσια χρόνια της Κατοχής.

Στις αρχές της Κατοχής οι γείτονες πρόσφεραν κάποια βοήθεια στα ορφανά. Όταν όμως άρχισαν οι άνθρωποι να πεθαίνουν κατά δεκάδες στους δρόμους από την πείνα, κανείς δεν κοίταζε πλέον τα δύο παιδιά. για μέρες ολόκληρες έμεναν νηστικά και κόντευαν να πεθάνουν από ασιτία.

Τα αδελφάκια, λοιπόν, χρειάσθηκε να χωρίσουν, με την ελπίδα πως έτσι ίσως τουλάχιστον επιζήσει το ένα από τα δύο. Ο μικρός Γιωργάκης έφυγε στην Θεσσαλονίκη και η Μαρία παρέμεινε στον Βόλο παντελώς μόνη της και βυθισμένη στην θλίψη για τον χωρισμό τους.

Και τα χρόνια της Κατοχής, άλλα και τα μεταπολεμικά χρόνια στάθηκαν για την Μαρία πολύ δύσκολα. Δούλευε σκληρά εδώ κι εκεί για λίγο ψωμί, άλλα και αυτό το μοίραζε, γιατί είχε χρυσή καρδιά.

Χαρακτηριστικά της γνωρίσματα ήταν: η μεγάλη της ευσπλαχνία, η συγχωρητικότητα, η ελεημοσύνη, η μεγάλη της υπομονή, η εργατικότητα και η ολονύκτιος προσευχή. Σ' όλη της την ζωή η προσευχή στάθηκε, για την κατοπινή Γερόντισσα Μακρίνα, πυξίδα και βακτηρία .

Συνέβη μάλιστα αρκετές φορές να γευθεί «χειροπιαστά» την θεϊκή αντίληψι. Την περίοδο αυτή η νεαρή Μαρία γνωρίσθηκε με την οσιωτάτη μητέρα μου, γράφει ο πατήρ Εφραίμ Φιλοθεῖτης.

Οι δύο αυτές αγιασμένες ψυχές προσηύχοντο μαζί στην κουζίνα του πατρικού μου σπιτιού, γονατιστές όλο το βράδυ, με πάμπολλα δάκρυα και γονυκλισίες. Πολλά με δίδαξε το άγιο παράδειγμα τους! Αυτές οι αρετές της στάθηκαν η αιτία να μαζευτούν γύρω της μερικά ευλαβέστατα κορίτσια, από τα χρόνια της Κατοχής και να ζητήσουν να γίνουν νύμφες του Χριστού μας. Οι κοπέλες ζούσαν υπό την πνευματική καθοδήγηση του πατρός Εφραίμ από τον Βόλο.

Όταν όμως εκείνος αναγκάσθηκε να γυρίσῃ στο Άγιον Όρος, οι κοπέλες βρέθηκαν ξαφνικά ορφανές...

Πολλοί πνευματικοί ζήτησαν να τις αναλάβουν, άλλα δεν άνεπαύοντο με κανέναν, διότι είχαν αποκτήσει το πνευματικό φρόνημα του Γέροντος Ιωσήφ.

Γι' αυτό και έγραψαν στον Γέροντα μου τον Ιωσήφ τον Σπηλαιώτη και ζήτησαν να τις αναλάβει αυτός. Ήσαν λίγο διστακτικές, διότι είχαν ακούσει το πόσο αυστηρός ασκητής υπήρξε, άλλα δεν μπορούσαν πλέον να συμβιβασθούν με κάτι λιγότερο.

Εγώ, ήδη ήμουν στο Άγιον Όρος, κοντά στον Γέροντα. Ο Γέροντας έκανε προσευχή και απάντησε:

«Αν κάνετε υπακοή, θα σας αναλάβω. Εάν δεν κάνετε, θα σας αφήσω». Κι εκείνες του απάντησαν:

«Γέροντα, σ' ό,τι θα μας πήτε, θα κάνουμε υπακοή...».

Μόλις ο Γέροντας πήρε την απάντησή τους, έκανε πάλι προσευχή. Και μετά τους έγραψε να κάνουν υπακοή στην Μαρία, την μετέπειτα Γερόντισσα Μακρίνα, την οποία ποτέ του δεν είχε δει. Και τους εξήγησε το λόγο:

«Είδα σε όραμα την Μαρία. Θα κάνετε υπακοή σ' αυτήν, διότι εγώ απόψε την είδα σε οπτασία την ώρα πού προσευχόμουν. Την είδα στην μέση και γύρω-γύρω ήσαν πολλά προβατάκια. Κι' έτσι κατάλαβα ότι αυτήν πρέπει να την βάλω Γερόντισσα. Όποτε θα κάνετε υπακοή και καμιά σας να μην αντιλογήση».

Οι αγνές κοπέλες του είπαν: «να 'ναι ευλογημένο», και πολύ χάρηκε ο Γέροντας με την υπακοή τους. Τις αγαπούσε πάρα πολύ, διότι με τους νοερούς του οφθαλμούς έβλεπε την αγάπη πού είχαν για τον Νυμφίο Χριστό. Γι' αυτό και συχνά τους έγραφε γράμματα προς στηριγμό τους με λόγια άπλα, αλλά πολύ δυνατά σαν και τα ακόλουθα:

«Λοιπόν, άλλο μην κοιτάζετε, αλλά ομόνοια και αγάπη, κάντε υπακοήν, διά να κερδίσετε την ταπείνωση, διότι ο Κύριος Ιησούς Χριστός έγινε παράδειγμα εις ημάς και μας δίδαξε την ταπείνωση, γενόμενος υπήκοος μέχρι θανάτου. Λοιπόν υποτάσεσθε στην Μαρία, όπου προσπαθεί να σας ωφελήσει και εμείς εδώ όλοι προσευχόμεθα να σας βοηθήσῃ ο Κύριος και να σας αξιώσῃ της αιωνίου ζωής. Σας εύχομαι εξ όλης ψυχής,

Ο Ταπεινός Γεροντάκης Ιωσήφ».

Οι κοπέλες έγραφαν τις εξομολογήσεις τους στον Γέροντα. Αυτός τους απαντούσε με πάρα πολλά γράμματα, που θησαύριζαν [=τα συγκέντρωναν] ως ανεκτίμητο πλούτο. Τους είχε γράψει θεωρίες [=οράματα] και πολλές πνευματικές του καταστάσεις, άλλα δυστυχώς αναγκάσθηκαν να τα κάψουν, διότι συνέβη ο ακόλουθος πειρασμός:

Ήταν ένας μοναχός, όχι τόσο καλά στα μυαλά του, και ζούσε πολύ στο θέλημά του. Μόνο άσκηση ήξερε να κάνη. Ήθελε να αναλάβη εκείνος τις μοναχές, αλλ' αυτές δεν του είχαν εμπιστοσύνη. Άλλωστε, είχαν ήδη γνωρίσει μεγάλη ωφέλεια από τον Γέροντα. Εκείνος, επειδή είχε πολύ φθόνο, τις απειλούσε να τις συκοφαντήσει στις εφημερίδες, αν εύρισκε τις επιστολές του Γέροντος.

Φοβήθηκε η Μαρία, και για να μην πέσουν αυτά τα γράμματα στα χέρια του, στα όποια φυσικά ήταν γραμμένοι όλοι οι λογισμοί τους, έκαψε όλα τα γράμματα έκτος από οκτώ, που μια αδελφή είχε κρυμμένα ξεχωριστά. Κι έτσι, δυστυχώς, χάθηκαν οι ανεκτίμητες εκείνες επιστολές του Γέροντος. Πολλή ωφέλεια θα προέκυπτε, αν διασώζονταν και δημοσιεύονταν μαζί με τις άλλες στο ήδη εκδοθέν βιβλίο.

Ο Γέροντας στάθηκε για τις αγνές αυτές ψυχές αλάνθαστος νηπτικός, διορατικός και διακριτικός οδηγός. Μια απ' αυτές τις μοναχές διηγήθηκε τα εξής για την ζωή τους κοντά στον Γέροντα:

«Όλα μας τα προέλεγε. Ότι συνέβαινε στο μοναστήρι τα έγραφε στα γράμματα του δύχως να του το πούμε. Όταν ήμουν στην αρχή της καλογερικής, είχε

αρρωστήσει η αδελφή μου, που ήταν κι αυτή δόκιμη τότε. Εγώ πολύ στενοχωρήθηκα και λέω:

-Παναγία μου, γιατί; Εμείς ήλθαμε εδώ να σε υπηρετήσουμε. Γιατί να αρρωστήσει και να μην μπορή να προσφέρη τη βοήθειά της στο μοναστήρι;

Και πήγα και κάθισα στην αυλή κάτω από μια ελιά και έκλαιγα όλη νύκτα...

Μετά από λίγες μέρες, ήλθε ένα γράμμα για μένα από τον Γέροντα πού έγραψε: «Μικρό μου παιδάκι, ακούω την φωνούλα σου, και δεν μπορώ, μου σπαράζει την ψυχή από τον πόνο και με διακόπτει από την προσευχούλα. Μην κλαις. Η αδελφούλα σου θα γίνη καλά».

Και το έγραψε δίχως κανείς να το ξέρη! Μου λένε οι αδελφές:

-Τι έκανες αδελφή;

Τους λέω:

-Να, πήγα και έκλαιγα κάτω από την ελιά. Πώς όμως αυτός το γνώριζε, αφού ήταν μακριά, στο Άγιον Όρος;

Παρομοίως, κάποτε είχε αρρωστήσει η Γερόντισσα Μακρίνα κι έκανε αιμόπτυσι. Κι εμείς δεν είχαμε τηλέφωνο να επικοινωνήσουμε με τον Γέροντα και να του πούμε. Άλλα και στο γράμμα που γράψαμε μετά, του το κρύψαμε, για να μην τον στενοχωρήσουμε και να τον διακόψουμε από την προσευχή του. Εκείνος όμως μας στέλνει ένα γράμμα και μας γράφει:

«Παιδάκια μου, γιατί δεν μου γράψατε ότι η Γερόντισσα είναι άρρωστη και πάσχει, για να προσευχηθούμε; Κάνατε πολύ κακώς να νομίζετε ότι θα με διακόψετε από την προσευχή. Διότι εμείς την είδαμε νοερώς το βράδυ, που προσευχόμασταν με τον πατέρα Αρσένιο, ότι η Γερόντισσα Μακρινά ήταν σοβαρά άρρωστη. Και κάναμε πολλή προσευχή. Παιδιά μου, θέλω να με ενημερώνετε για ότι θα σας συμβαίνει στο μοναστήρι και ιδίως με την Γερόντισσα. Να μου τα γράφετε».

Άλλα και η Γερόντισσα Μακρίνα τους έβλεπε το βράδυ δίπλα στο μαξιλάρι της και τους δυο, τον Γέροντα Ιωσήφ και τον πατέρα Αρσένιο, ότι έκαναν κομποσχοίνι με σταυρό και έλεγαν: «Κύριε, θεράπευσον την δούλη σου».

«Πολλές φορές μας το έκανε αυτό ο Γέροντας. Την ώρα που προσηύχετο, έβλεπε τι κάναμε και πού βρισκόμασταν. Και εμείς απορούσαμε πως ότι σκεφτόμασταν, αυτός μας τα έγραφε μόνος του. και μετά γέμιζαν οι ψυχές μας από δέος και φόβο!»

Αυτά έλεγε η Γερόντισσα. Το μοναστήρι αυτό πρόκοψε πάρα πολύ. από εκείνο το ευλογημένο κοινόβιο βγήκαν πολλοί ευκλεείς καρποί, ψυχές αγνές, αφιερωμένες στην αγάπη και την λατρεία του επουρανίου Νυμφίου. Μετά την κοίμησι του Γέροντος Ιωσήφ, ο παπα-Εφραίμ ο Κατουνακιώτης, πολλές φορές τα βράδυα στην αγρυπνία του έβλεπε με τους νοερούς του οφθαλμούς, δύο στύλους πυρός πάνω από τον Βόλο, να υψώνονται από την γη στον ουρανό.

Επρόκειτο για την ήδη μακαριστή Γερόντισσα Μακρίνα και μία από τις

χαριτωμένες μοναχές της. Και έλεγε ο παπα-Εφραίμ χαρούμενος:
«Βρε-βρε! Για κοίτα! Εμείς στα βράχια τόσο κοπιάζουμε, για να βρούμε λίγα
ψίχουλα [θείας χάρης], και αυτές στον κόσμο τόση Χάρι! Τι κάνουν αυτές εκεί
πέρα!»

Το μοναστήρι της Πορταριάς διακρίθηκε για την πνευματικότητά του και χιλιάδες
πιστών, όχι μόνον από την περιοχή, άλλα και από όλη την Ελλάδα ευρήκαν
καταφύγιο κοντά στην αλησμόνητη Γερόντισσα Μακρίνα και ωφελήθηκαν
πνευματικά.

Το πρόσωπο της ακτινοβολούσε καλοσύνη, αγάπη, ειλικρίνεια και πίστι. Η ηρεμία
της και ο γλυκός της λόγος ήταν στήριγμα και πηγή δυνάμεως για όσους
ευτύχησαν να την γνωρίσουν. Από αυτή τη χαριτωμένη αδελφότητα, στάλθηκαν
μοναχές και επάνδρωσαν την Μονή του Τιμίου Προδρόμου στις Σέρρες και του
Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Θάσο. Και απ' αυτές τις Μονές στάλθηκαν κατόπιν
μοναχές σαν προζύμι, στην Βόρειο Αμερική και στον Καναδά, για να φυτεύσουν κι
εκεί το Ορθόδοξο μοναχικό ιδεώδες...

Αποσπάσματα από το βιβλίο του Γέροντος Εφραίμ. Ο Γέροντας μου Ιωσήφ ο Ησυχαστής και Σπηλαιώτης (1897-1959).

Η ασθένεια

Κατά τα μέσα του έτους 1987 η Γερόντισσα προσεβλήθη από καρκίνο του εντέρου.
Πριν χειρουργηθή, μετέβη με μεγάλη ευλάβεια και πίστι στην Κρήτη, στα Ρούστικα
Ρεθύμνου, για να την σταυρώσῃ ο ιερεύς π. Σταύρος Τσαγκαράκης με το Τίμιο
Ξύλο. Βίωσε τότε εντόνως την θαυματουργική ενέργεια του Τιμίου Σταυρού, διά
του οποίου αισθάνθηκε να συρρικνούται ο καρκίνος. Χειρουργήθηκε στο Λονδίνο
συνοδευομένη από τον Γέροντά μας, π. Εφραίμ, την αδελφή Εφραίμια και την
μακαριστή αδελφή Μακρίνα, πρώην προϊσταμένη στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός».
Η Γερόντισσα ειχε πάρει μαζί της την εικόνα των Αγίων Αναργύρων, παλαιά
ευλογία του Γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού.

Ο κανονισμός του νοσοκομείου δεν επέτρεπε συνοδούς τις βραδινές ώρες. Η
Γερόντισσα, επειδή η ίδια δεν γνώριζε την αγγλική γλώσσα και δεν μπορούσε μόνη
της να συνεννοηθή, παρακαλούσε την Παναγία να φωτίζῃ τις νοσοκόμες και να τις
στέλλῃ, όταν χρειαζόταν βοήθεια μετά την νάρκωσι και την εγχείρησι. Την νύκτα
μετά την επέμβασι, αλλά και επί, αρκετές νύκτες, η Γερόντισσα δεχόταν την
επίσκεψι των Αγίων Αναργύρων, που εμφανίζονταν με λευκές ιατρικές στολές.
Ήταν μελαμψοί, μιλούσαν στην αραβική γλώσσα και κρατούσαν στα χέρια τους

λευκά μανδηλάκια βοηθώντας την να βγάζη μετεγχειρητικώς τα πτύελα. Η Γερόντισσα αρχικώς δεν είχε αντιληφθή ποιοι ήταν οι ιατροί που την διακονούσαν και παρακάλεσε τον Γέροντα και τις αδελφές να τους αναζητήσουν για να τους ευχαριστήσουν, δίδοντάς τους κάποια ευλογία ως δώρο για όλη την βοήθεια που της προσέφεραν. Όμως, η περιγραφή των δύο ιατρών από την Γερόντισσα δεν ταίριαζε με τους ιατρούς που εργάζονταν σε εκείνο το νοσοκομείο. Τότε αντελήφθησαν όλοι ότι ήταν θαύμα των Αγίων Αναργύρων Κύρου και Ιωάννου, η μνήμη των οποίων ετιμάτο εκείνη την ημέρα.

Η Γερόντισσα είδε ακόμη δύο νέες γυναίκες, ως αδελφές νοσοκόμες, που φορούσαν λευκές στολές και λευκά σκουφάκια και όχι θαλασσιά, όπως στο εκεί νοσοκομείο. Ήταν όρθιες στο κάτω μέρος της κλίνης και με το γλυκύ βλέμμα τους την παρηγορούσαν. Όταν η Γερόντισσα διερωτήθηκε ποιές να είναι, άκουσε στην διάνοιά της μία φωνή που της έλεγε ότι είναι ο Άγγελος της ψυχής της και ο Άγγελος του Μεγάλου Σχήματος. Ο Άγγελος της ψυχής μάλιστα την πληροφόρησε ότι δεν θα την έπαιρνε ακόμη, αλλά μετά από επτά χρόνια.

Καθ' όλην την διάρκεια της παραμονής της, των δεκαεπτά ημερών, στο νοσοκομείο δοκίμασε μέν τον ανθρώπινο πόνο στην ασθένεια, αλλά δεν της έλειψε και η θεία παρηγορία. Αισθανόταν ένα απαλό αεράκι, όπως διηγείτο, να δροσίζει το πρόσωπό της και να την ανακουφίζει. Ζούσε ένα ουράνιο μεγαλείο στην ψυχή της. Παραλλήλως αισθανόταν τις προσευχές των άνθρωπων για την αποκατάστασι της υγείας της· όπως έλεγε χαρακτηριστικώς, περνούσαν νοερώς όλοι από εμπρός της σαν να ήταν ένα τάγμα. Πριν επιστρέψουν στην Ελλάδα, η Γερόντισσα Μακρίνα επισκέφθηκε μαζί με τους συνοδούς της τον μακαριστό Γέροντα π. Σωφρόνιο Σαχάρωφ (1896-1993) στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Τιμίου Προδρόμου στο Έσσεξ της Αγγλίας. Ο Γέρων Σωφρόνιος τους υποδέχθηκε με πολλή εγκαρδιότητα και η φιλοξενία τους εκεί ήταν αβραμιαία.

Οσιακή τελευτή

Όταν πλησίαζε η συμπλήρωση των επτά ετών από την εγχείρησι της Γερόντισσας, ενθυμουμένη τον λόγο του Αγγέλου της ψυχής, άρχισε να λέη ότι πλησίαζε ο καιρός της εκδημίας της. Σε μία από τις συνάξεις μας ανέφερε ότι είδε την μακαριστή Γερόντισσα Ταξιαρχία να την πλησιάζει για να την πάρη. Στην ερώτησί μας αν την πλησίαζε με γρήγορο ή αργό βηματισμό απάντησε, «με γρήγορο». Σε μία άλλη σύναξη μας είπε ότι είδε να την συνοδεύη κάπου ένας νεανίας. Καθώς βάδιζαν συνάντησαν ένα κανδηλάκι που τρεμόσβηνε και τελείωνε το λαδάκι του. Η Γερόντισσα έσπευσε να συμπληρώσῃ το λάδι και να το ανάψῃ, αλλά ο συνοδός της την εμπόδισε λέγοντας ότι «τελειώνει» το λάδι του και πληροφορώντας την ότι εννοούσε το λαδάκι του κανδηλιού της ζωής της.

Παλαιά επιθυμία της Γερόντισσάς μας ήταν να αξιωθή να προσκύνηση την Τιμία

Ζώνη της Παναγίας. Όταν πληροφορήθηκε την έξοδο της Τίμιας Ζώνης από την Ιερά Μονή Βατοπαιδίου του Αγίου Όρους εξέφρασε την επιθυμία της να την προσκυνήσῃ. Η Τιμία Ζώνη αφίχθη στο Μοναστήρι, όπου της επιφυλάχθηκε η προσήκουσα υποδοχή. Η Γερόντισσα με έκδηλη την συγκίνησί της και με πολλή ευλάβεια και κατάνυξι μετέφερε στα χέρια της το ιερό κειμήλιο στο Καθολικό της Μονής, στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, το προσκύνησε και είπε: «Τώρα που ήρθε η Τιμία Ζώνη, θα φύγω». Μετά από δεκαπέντε ημέρες εκοιμήθη οσιακώς. Την εβδομάδα πριν από την κοίμησί της είπε σε μία από τις μεγαλύτερες αδελφές, την αδελφή Εφραιμία, κατά την ώρα που της έπλενε τα πόδια, «αυτά τα πόδια σε λίγες μέρες θα είναι μέσα στο χώμα». Κατά τις τελευταίες ημέρες επικοινωνούσε τηλεφωνικώς με πολλούς ανθρώπους γνωστούς της, τους προσκαλούσε στο Μοναστήρι και τους έδιδε τις τελευταίες συμβουλές της, χαρίζοντας και κάτι από το κελλί της ως ευλογία.

Την περίοδο αυτή, λόγω της καρδιακής της ανεπάρκειας, είχε δυσκολία στην αναπνοή. Τα βράδια που η κατάστασί της επιδεινωνόταν έβλεπε από την εικόνα της Παναγίας της Γοργοϋπηκόου, που υπάρχει στο κελλί της, να βγαίνη μία παιδιούλα με πλεξούδες σε ηλικία δώδεκα ετών, να την πλησιάζη και να την σκεπάζη. Καθώς την κοίταζε, υποχωρούσε η δυσκολία της και έτσι μπορούσε να αποκοιμηθή. Η Γερόντισσα δεν το είχε αναφέρει αυτό σε κανένα και δεν άφηνε καμμία αδελφή να μένη στο κελλί της, για να μη χάση αυτή την ουράνια συντροφιά της Παναγίας. Κάποιο βράδυ η αδελφή Εφραιμία, ανησυχώντας για την δύσπνοια που παρουσίαζε, σύρθηκε αθόρυβα στον καναπέ του κελλιού της και όταν κάποια στιγμή η Γερόντισσα σηκώθηκε και την είδε, την επέπληξε και ακουσίως της φανέρωσε ότι λόγω της παρουσίας της στερήθηκε εκείνο το βράδυ την επίσκεψι της Παναγίας.

Η ημέρα της Κοιμήσεως της Γερόντισσας ήταν η Κυριακή των Αγίων Πατέρων, 22-5/4-6 του έτους 1995. Εκείνη την ημέρα λόγω της ασθενείας της δεν μετέβη στην εκκλησία. Το μεσημέρι παρ' όλη την δυσκολία σηκώθηκε, κατευώδωσε μερικούς φιλοξενούμενούς μας και αποσύρθηκε πάλι στο κελλί της. Κατά την 1:30 το μεσημέρι πέρασαν από το κελλί της οι αδελφές που διακονούσαν την εβδομάδα εκείνη στο μαγειρεύο, η αδελφή Μαρία (νυν Γερόντισσα της Ιεράς Μονής Παναγίας Γλυκοφιλούσης στην Ραψάνη Λαρίσης), η αδελφή Χρυσοβαλάντου και η δόκιμος Χρυσαυγή (νύν αδελφή Ακυλίνα). Μαζί τους κάθισε και μία από τις μεγαλύτερες αδελφές, η αδελφή Νεκταρία. Η Γερόντισσα, καθιστή στην καρέκλα, άρχισε την συζήτησι περί θανάτου. Αναφέρθηκε στην εν ουρανοίς συνοδία μας, στον Γέροντα Ιωσήφ τον Ησυχαστή, στον πρώτο πνευματικό της, και κατωνόμασε τις αδελφές που είχαν ήδη κοιμηθή. Μετά από λίγο έφυγαν οι αδελφές Χρυσοβαλάντου και Χρυσαυγή και έμεινε η Γερόντισσα με τις άλλες δύο. Κάθισε στον καναπέ και, επειδή άρχισε να αισθάνεται πόνο, ζήτησε από την αδελφή Μαρία να την τρίψη

στην πλάτη επάνω από τα ρούχα, ενώ παραλλήλως η μεγαλύτερη αδελφή ετοίμαζε το κρεββάτι της.

Μετά τις 2:00 η Γερόντισσα πήγε να ξαπλώσῃ, αλλά σε λίγο ανασηκώθηκε λόγω της δυσφορίας που ένοιωθε. Η αδελφή Νεκταρία προσφέρθηκε να σηκώση ψηλότερα τα μαξιλάρια, για να ανακουφισθή. Αισθάνθηκε κάπως καλύτερα και ζήτησε από τις αδελφές να αποσυρθούν και να επανέλθουν κατά τις 4:00 το απόγευμα. Η αδελφή Μαρία μετά από μιάμιση περίπου ώρα άκουσε μία φωνή που την ξύπνησε λέγοντας ότι η Γερόντισσα δεν είναι καλά. Σηκώθηκε αμέσως και με ενα ποτήρι χυμό, που πάντα ευχαριστούσε την Γερόντισσα, κατέβηκε στο κελλί της, όπου συνάντησε την αδελφή Μακρίνα, η οποία την ενημέρωσε ότι η Γερόντισσα δεν αισθανόταν καλά. Η Γερόντισσα ήπιε δύο γουλιές μόνο από το χυμό, που της προσέφερε η αδελφή Μαρία. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθή ότι όταν η Γερόντισσα Μαρία, κατά κόσμον Μαρίνα, ήταν δεκατριών ετών και είχε έλθει για να φιλοξενηθή στο Μοναστήρι κατά το διάστημα από 17 Ιουλίου μέχρι και τον Δεκαπενταύγουστο, αισθάνθηκε έντονη αγάπη προς την μοναχική ζωή· όταν συμπληρώθηκαν οι μέρες της φιλοξενίας της, έκλαιγε, διότι δεν ήθελε να φύγη. Η Γερόντισσα της είπε, «δεν θα μείνης τώρα, αλλά στα δεκαεπτά σου χρόνια θα έρθης». Επειδή όμως η Γερόντισσα ήταν πάντοτε φιλάσθενος, η μικρή Μαρίνα της είπε με παράπονο, «τότε δεν θα ζήτε», κι εκείνη της απάντησε, «δεν θα έχω πεθάνει, αλλά εσύ θα μου κλείσης τα μάτια!».

Ήδη είχαν αρχίσει να εμφανίζουν οι πνεύμονες υγρό που ακουγόταν στην αναπνοή της Γερόντισσας. Εντός ολίγων λεπτών έφθασαν στο κελλί η αδελφή Μυροφόρα και η αδελφή Νεκταρία, η οποία παρέμεινε συνεχώς κοντά στην Γερόντισσα και της σφράγισε εν τέλει τα μάτια. Η αδελφή Σιλουανή, η ιατρός της Μονής, μέτρησε την πίεση της Γερόντισσας· ήταν είκοσι δύο, της έδωσε ένα υπογλώσσιο και της χορήγησε οξυγόνο. Στο διάστημα αυτό ειδοποιήθηκαν και οι υπόλοιπες αδελφές. Άλλες άρχισαν Παράκλησι στην Θεοτόκο και άλλες έσπευσαν να βοηθήσουν. Η Γερόντισσα ήταν σιωπηλή και ανέπνεε με πολλή δυσκολία. Το πρόσωπό της ήταν εντόνως ροδαλό και είχε αρχίσει η εφίδρωση. Η πίεση εξακολουθούσε να ανεβαίνη και σε λίγο ζήτησε από την αδελφή Μακρίνα να καλέση τον εφημέριο της Μονής μας, π. Ιωσήφ, για να την σταυρώση με την Αγία Λόγχη και με άγια Λείψανα. Ήταν ο τελευταίος λόγος που είπε.

Εντός ολίγου έφθασε και ο παθολόγος ιατρός της Μονής, κ. Νικόλαος Μπαλδιμτσής, ο οποίος διέγνωσε οξύ πνευμονικό οίδημα με άρτηριακή πίεση απροσδιόριστη. Προσπάθησε με καρδιακές μαλάξεις να βοηθήση, αλλά το καρδιογενές σοκ ήταν μη αναστρέψιμο και μετά από λίγο η Γερόντισσα κατέληξε, γεγονός που τεκμηριώθηκε με ηλεκτροκαρδιογράφημα. Η Γερόντισσα είχε ήδη παραδώσει την αγία της ψυχή.

Κατά τις στιγμές αυτές η αδελφή Μακρίνα προσπαθούσε να επικοινωνήση

τηλεφωνικώς με τον σεβαστό Γέροντά μας, ο οποίος ήταν στην Αμερική, για να τον ενημερώσῃ για την κατάστασι της Γερόντισσας. Κατά την διάρκεια της επικοινωνίας ειδοποιήθηκε η αδελφή ότι η Γερόντισσα εκοιμήθη. Στην είδησι της εκδημίας της ο Γέροντας εξέφρασε με πεποίθησι ότι «η Γερόντισσα ανεβαίνει ολόλαμπρη και ανεμπόδιστη από τα τελώνια στον θρόνο του Χριστού». Επιστρέφοντας η αδελφή Μακρίνα στο κελλί της μακαριστής Μητρός μας και ασπαζομένη το ιερό της μέτωπο, που ήταν ιδρωμένο, αισθάνθηκε ευαδία.

«Την αειτάραχον θάλασσαν, του βίου διαδραμούσα, τώ του Κυρίου λιμένι προσέδραμε τη πίστει»[1] η μεταστάσα Γερόντισσά μας. Το σεπτό σκήνωμά της παρέμεινε στο Καθολικό της Μονής επί τρεις ημέρες μέχρι την Εξόδιο Ακολουθία και την ταφή. Κατά την διάρκεια της αναγνώσεως του ιερού Ψαλτηρίου ετελούντο Τρισάγια υπό των προσερχομένων Ιεραρχών, Ηγουμένων, Ιερομονάχων και Ιερέων τόσο του Αγίου Όρους όσο και άλλων Ιερών Μονών και περιοχών της Ελλάδος. Κατέφθαναν επίσης Γερόντισσες και μοναχές από διάφορα Μοναστήρια και πλήθη λαϊκών αδελφών, για να ασπασθούν την οσιωτάτη Μητέρα μας, άνθρωποι περίλυποι και ενδάκρυες που είχαν ευεργετηθή από τις προσευχές, τις νουθεσίες και τις συμβουλές της.

Στο οσιακό πρόσωπο της μακαριστής Γερόντισσάς μας, που αναπαυόταν, είχε εντυπωθή η εκ Θεού μακαρία ειρήνη. Παρευρίσκετο εν Αγίω Πνεύματι ανάμεσά μας δίδοντας στις ψυχές μας θεία παρηγορία και χάρι. Από τους οφθαλμούς μας έρρεαν ησύχιας άφθονα τα δάκρυα που επήγαζαν από τα αισθήματα λύπης και χαράς, πένθους και Αναστάσεως και που ανεξηγήτως εναλλάσσονταν στις καρδιές μας. Πράγματι αυτές τις η μέρες και τις νύκτες και εν συνεχείᾳ καθ' όλο το τεσσαρακονθήμερο που ακολούθησε, βιώσαμε εν σιωπή την πνευματική εμπειρία της χαρμολύπης, όπως την αναφέρουν οι Άγιοι Πατέρες και Ασκητές της Εκκλησίας μας. Η πνευματική αυτή κατάστασι ήταν δωρεά του Θεού διά των ευχών της οσιωτάτης Μητρός μας προς παραμυθίαν και ενίσχυσίν μας.

Η Εξόδιος Ακολουθία ετελέσθη την Τρίτη 24η-5/ 6η-6 και μετά την ταφή παρετέθη τράπεζα αγάπης στην Μονή για όλους τους παρευρισκομένους, εις μνήμην της αιοιδίμου Μητρός μας. Πλήθος μοναχών και λαϊκών κατέκλυσαν τις ημέρες αυτές την Ιερά Μονή και φιλοξενήθηκαν σε αυτήν, αποτίοντες έτσι εμπράκτως φόρο τιμής και αγάπης, και κατευοδούντες την διδάσκαλο, την ευεργέτιδα και την Μητέρα προς την αιώνιον πατρίδα εις συνάντησιν του Νυμφίου, Όν ηγάπησεν.

Πηγή: Γερόντισσα Μακρίνα Βασσοπούλου (1921-1995), Λόγια Καρδιάς, Έκδοση Ιεράς Μονής Παναγίας Οδηγήτριας, Πορταριά Βόλου, 2012.

Πηγή: anazhthseis-elena.blogspot.gr